

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
	Titel: primaire processen	Pagina:65 van 239
Code: 3.2		

PP 002.006. PALLIATIEVE ZORGEN

1. DOEL

De bewoners in een palliatieve fase zo goed mogelijk begeleiden op geestelijk, lichamelijk en sociaal vlak en hun familieleden de nodige ondersteuning geven.

2. TOEPASSINGSGBIED

Deze procedure is van toepassing op iedere bewoner die zich in een palliatieve fase bevindt.

3. TERMEN EN DEFINITIES

- palliatieve fase: fase waarbij er geen uitzicht meer is op herstel.

4. VERWANTE DOCUMENTEN

- palliatieve verklaring
- zorgplan palliatieve zorgen
- therapeutische beperking
- Negatieve wilsverklaring
- Aanduiden wettelijke vertegenwoordiger
- Positieve levensbeslissingen
- Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling
- Verklaring voor orgaandonatie
- Schriftelijk verzoek inzake euthanasie
- Wilsverklaring euthanasie

5. VERANTWOORDELIJKHEDEN EN BEVOEGDHEDEN

- op instellingsniveau: coördineert hoofdverpleegkundige de bijscholing rond palliatieve zorg, de registraties palliatieve zorg en de organisatie van de palliatieve zorg in overleg met het Palliatief Supportteam worden verzorgd door de hoofdverpleegkundige

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
	Titel: primaire processen	Pagina:66 van 239
Code: 3.2		

6. Visie Levensverwachting, palliatieve zorg en kwaliteit WZC De Bron/ Wzc De Raeve

In woon- en zorgcentrum De Raeve worden bejaarde, zorgbehoevende personen opgenomen die begeleid en verzorgd worden met de beste zorgen. Vanuit onze missie en visie houden wij rekening met de gewoontes en levensgeschiedenis van onze bewoners.

Wij vinden het belangrijk om palliatieve zorg te bespreken en om tijdig te achterhalen wat de bewoner zijn wensen zijn met betrekking tot het einde van hun leven.

Wij beogen comfortzorg op maat, uniek en rekening houdend met de wensen van onze bewoner.

Soms worden bewoners door ziekte of hoge leeftijd verder in hun mogelijkheden beperkt en is hun levensverwachting klein. Wij streven ernaar om steeds met de arts in overleg te gaan om de wens van de bewoner bespreekbaar te maken en om hardnekkige, medische handelingen te mijden indien deze geen bijkomende zin aan het leven van onze bewoner geven.

Wij houden rekening met de wens van bewoners, familie en arts met betrekking tot ziekenhuisopnames.

Palliatieve zorg betekent voor woon- en zorgcentrum De Raeve, multidisciplinaire totaalzorg, bedoeld voor die bewoners die ongeneeslijk ziek zijn en waar het levenseinde nabij is.

Het uitvoeren van palliatieve zorg in woon- en zorgcentrum De Raeve, is werken aan het waarborgen van de levenskwaliteit op zowel fysiek, relationeel, emotioneel en spiritueel vlak voor de bewoner, maar ook voor zijn of haar omgeving. We streven naar leefbaarheid en comfort voor zowel de bewoner, familie, kennissen als de zorgverlener.

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
	Titel: primaire processen	Pagina:67 van 239
Code: 3.2		

Het team streeft steeds naar maximale comfortzorg. Sterven is een natuurlijk gebeuren en behoort tot het leven waar elke mens komt voor te staan. De palliatieve bewoner wordt bijgestaan door een bekwaam team met de nodige attitudes, vaardigheden, overleg en kennis betreffende palliatieve zorg.

Standpunten:

Waarden De Bron/De Raeve

Toepassing

Respect voor de keuze van de bewoner.

Zonder oordeel over zijn keuze zullen wij de bewoner nabij zijn op de weg die hij/zij kiest.

Professionele zorgzaamheid, betrokkenheid en verbondenheid.

Wij wensen betrokken te zijn, maar zullen hierin de bewoner respecteren. Onze betrokkenheid zit vevat in onze professionele houding van zorgzaamheid en verbondenheid. Wij willen steeds nagaan of wij alles hebben kunnen doen voor onze bewoners.

Inspelen op elke zorgvraag.

Als organisatie kiezen wij in de eerste plaats voor uitgebreide palliatieve zorg en comfortzorg. Actieve levensbeëindiging is een andere stap. Indien een bewoner deze richting aangeeft, dan zullen wij dit onderwerp niet uit de weg gaan.

Respect voor de grenzen van medewerkers, in open dialoog.

*Wij wensen iedere medewerker te begeleiden en te respecteren in hun persoonlijke grenzen.
Stervensbegeleiding en palliatieve*

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
Code: 3.2	Titel: primaire processen	Pagina:68 van 239

*zorgtoediening is bespreekbaar in
team en individueel.*

7. WERKWIJZE

7.1 Vaststelling van de palliatieve toestand

Wanneer een verpleegkundige vermoedt dat een bewoner zich in een palliatieve toestand bevindt dan geeft zij/hij deze informatie door aan de hoofdverpleegkundige. De hoofdverpleegkundige legt een gesprek vast tussen: hoofdverpleegkundige, bewoner, familie en arts waarbij de palliatieve toestand van de bewoner al dan niet bevestigd wordt. Als beslist wordt dat de bewoner palliatief is, dan vraagt hij/zij aan de huisarts om een palliatieve verklaring te ondertekenen.

Na ondertekening van deze palliatieve verklaring maakt de hoofdverpleegkundige een melding op het zorgplan dat de bewoner zich in een palliatieve toestand bevindt en voegt zij het blad "palliatieve zorgen" toe aan het actief zorgdossier. Indien nodig wordt het document "therapeutische beperking" ingevuld.

7.2 Hulpmiddelen

Volgende hulpmiddelen staan ter beschikking:

- speciale alternatingmatrassen
- hoog- laagbedden die verstelbaar zijn, zowel voor voeten als voor de rug als in de hoogte en voorzien van zijsponden
- bedtafeltjes
- optrekbeugel
- dekenboog
- tillift
- toiletstoelen
- rolstoelen
- verbindingen met het oproepsysteem, zodat steeds vanuit het bed een oproep kan gebeuren.

7.3 Aandachtspunten

Bij de verpleging en de verzorging wordt extra aandacht gegeven aan (op te nemen in de zorgplannen):

- meer tijd voor de voeding

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
Code: 3.2	Titel: primaire processen	Pagina: 69 van 239

- comfortzorg
- opfleuren van de kamer
- vers linnen op het bed
- extra schoonmaak van de kamer
- sfeer op de kamer (bij voorbeeld muziek, indien gewenst);
- extra briefing voor de personeelsleden

Deze elementen worden door de hoofdverpleegkundige op het palliatief zorgplan (zie bijlage) ingevuld en waar nodig bijgestuurd.

7.4 Psychologische begeleiding

De psychologische begeleiding van de bewoner en van de familie kan gebeuren door:

- door een religieus (indien gewenst)
- door een externe organisatie

Psychologische begeleiding gebeurt in overleg met de huisarts.

7.5 Religie

Extra aandacht wordt gegeven aan religieuze symbolen. Dit gebeurt in overleg met de bedienaar van de religie van de bewoner (indien kenbaar gemaakt).

De religieuze wordt ingeroepen op de momenten die voorzien zijn in de godsdienstige rites van de bewoner.

7.6 De huisarts

De huisarts speelt een belangrijke rol in het gehele palliatief gebeuren. Zijn taak bestaat erin:

- medische opvolging en begeleiding
- pijnbestrijding
- psychologische begeleiding
- begeleiding van het team, inclusief het geven van de nodige instructies, om het comfort van betrokkene te verhogen.

7.7 Euthanasie

Onze instelling en/of ieder persoon daarbij betrokken als personeelslid stelt geen enkele daad van actieve euthanasie.

Euthanasiewensen worden onmiddellijk doorgegeven aan de hoofdverpleegkundige die dit signaleert aan de directie en bespreekt met de huisarts.

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
Code: 3.2	Titel: primaire processen	Pagina:70 van 239

De huisarts is de verantwoordelijke bij iedere euthanasievraag en beslist autonoom. De hoofdverpleegkundige staat in voor de correcte opvolging van de wet op de euthanasie en de wet op de rechten van de patiënt.

7.8 De familie

Wanneer men ziet dat het overlijden nakend zal zijn, vraagt de verantwoordelijke op dient aan de familie wat hun wensen zijn:

- wensen zij te waken bij hun familielid
- wanneer wensen zij verwittigd te worden.

Familie die wenst te waken, kunnen van volgende faciliteiten gebruik maken:

- extra stoelen of zetels op de kamer
- gebruik van maaltijden en dranken in de instelling
- een bed om in te overnachten.

Zij krijgen extra aandacht van het aanwezig personeel.

7.9 Het overlijden

Is een bewoner overleden, dan gaat in de eerste plaats de aandacht naar de familieleden.

Conform hun wensen en met inachtneming van de technieken van het slechtnieuwsgesprek worden zij door de huisarts of onder diens toezicht door hoofdverpleegkundige op de hoogte gebracht van het overlijden.

De hoofdverpleegkundige zorgt eveneens voor:

- verwittigen van de huisarts
- organisatie van de basislijktoui na akkoord van de huisarts;
- administratieve registratie van het overlijden (overlijdensakte, papier van crematie, keuken).

Na de basislijktoui wordt eerst aan de familie en de bewoners die het wensen de kans gegeven om afscheid te nemen. De begroeting gebeurt indien mogelijk op de kamer en indien gewenst onder begeleiding van een personeelslid.

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--

Woon- en zorgcentrum De Raeve	KWALITEITSHANDBOEK Hoofdstuk 3: Kwaliteitssysteem 3.2: Operationele elementen	Versie nummer: 1.01
	Titel: primaire processen	Pagina:71 van 239
Code: 3.2		

Daarna wordt de overledene overgebracht naar het mortuarium, waar na overleg met de hoofdverpleegkundige, nog kan gegroet worden. De kamer wordt schoongemaakt en daarna afgesloten.

7.10 Eredienst

Een afgevaardigde van de instelling woont indien mogelijk de eredienst of de plechtigheid bij die hoort bij de begrafenis. Dit is ofwel de hoofdverpleegkundige of de hoofdverpleegkundige van de betrokken afdeling.

Aanvang op: 05/06/2016	Vervaldatum: 05/06/2018	Verantwoordelijke:	Goedgekeurd door: De Bosscher Roland Paraaf:
---------------------------	----------------------------	--------------------	--